

služi le za nujno oskrbovanje in vzdrževanje v okviru normalne zmogljivosti koč, kjer ni druge izbire. Potrebno je spodbujati klasičen način nošnje s konji in na ta način tudi spodbujati prebivalce v naseljih parka (Zg. Radovna, St. Fužina, Trenta, Krn). Tak način oskrbovanja je ekološko sprejemljiv, obenem pa gre za ohranjanje tradicije in dejavnosti ljudi, ki živijo v parku.

Z dogovorom za skupno helikoptersko vzletišče na Rudnem polju na Pokljuki smo naredili prvi korak k upostavitvi reda pri helikopterskih preletih in obenem k zmanjšanju preletov v tem prostoru. Koridor Rudno polje-Uskovnica-nad dolino Voje-Velo polje in dalje do posameznih koč je sprejemljiv za oskrbovanje petih postojank okoli Triglava in je morda manj moteč za živalstvo. Koči pri Sedmerih jezerih in na Prehodavcih naj bi oskrbovali skupno po koridorju Rudno polje-Uskovnica-Fužinarske planine-Dolina Sedmerih jezer, medtem ko prelet z Vršiča pod Špičko in s planine Kuhinje na Krn pride v poštev le enkrat do dvakrat na sezono.

V okviru redne meteorološke dejavnosti uporabljajo helikopter za oskrbovanje glavne meteorološke postaje na Kredarici. Vsakih 14 dni redno vse leto menjajo opazovalno ekipo. Večinoma je to sedaj helikopter letel iz Mojstrane. V prihodnje naj bi tudi meteorologi leteli s Pokljuke, ob neugodnih vetrovih z jugovzhoda in severozahoda (podatki HMZ) pa bi uporabljali rezervni koridor iz Mojstrane za Grančičem in visoko nad dolino Vrat do Kredarice. Ta koridor je povezan tudi s helikopterskim reševanjem. Na območju Julijskih Alp je namreč največ helikopterskega reševanja s strani GRS vezano prav na dolino Vrat, nekaj manj pa je reševanja na Vršiču, Kriških podih in v Tamarju (podatki GRS '91). Seveda bodo helikoptersko reševali, kjerkoli bo to nujno potrebno.

Cilj upostavitve »zračnega reda« v TNP je kar najbolj racionalizirati in uskladiti helikopterske prelete, da bi na ta način varstvo in ohranitev živalskega sveta imelo ustrezne pogoje. Obenem pa naj bi zadovoljili tudi tiste nujne človekove potrebe v prostoru, ki morajo biti vedno in povsod podrejene naravovarstvenim.

Martin Šolar, dipl. ing. gozd.
org. varstva narave v TNP

iz planinske literature

Atlas Slovenije ne sodi na polico

Ker planinske karte ne pokrivajo območja vse Slovenije, smo se pred sedmimi leti razveselili prve izdaje Atlasa Slovenije, saj smo z njim prvič dobili na enem mestu zbrane pregledne karte vse Slovenije v merilu 1:50000, obsežen seznam imen krajev, voda, gora ipd. in informa-

tivne zapise o posameznih predelih Slovenije. Če bi bile karte dobre, bi se splačalo atlas celo razrezati in po delih nositi s seboj.

Toda... Veselje je trajalo le do prve preizkušnje atlasa v naravi: senčenje je resda poudarilo plastičnost, vendar tudi zakrilo podrobnosti, na primer poti in kolovoze, ki so bili vrisani z rjavo barvo in se včasih niso dobro ločili od rdeče vrisanih plastnic. Pri visokogorju se je rdeče vrisan skalnat svet sploh izkazal za nepreglednega in je s svojo barvo na zeleni podlagi prejel bodel v oči kot pa pomagal k orientaciji. Tako se je uporabnost atlasa za hojo skrčila na minimum: planinske karte so bile itak veliko boljše in z vrisanimi označenimi potmi bolj informativne, »luknje« v ostalih predelih Slovenije pa so začele izpolnjevati preglednejše urejene občinske karte. Seveda je pomenil atlas kljub pomanjkljivostim z vidika uporabe na terenu še vedno temeljno kartografsko delo, ki pa bi lahko dočakalo izboljšave.

Druga, popravljena in dopolnjena izdaja Atlasa Slovenije je izšla novembra letos v sodelovanju Založbe Mladinska knjiga in Geodetskega zavoda Slovenije. Bistvenih uporabnih novosti za hojo pri kartografskem delu ni, zato pa je nekaj drugih bistvenih razlik. Prva je ta, da ni senčenja, zaradi česar dajejo karte izrazito ploskoven vtis. Po različnih barvah lahko bolj natančno kot v prvi izdaji ločimo asfaltirane in makadamske lokalne ceste in gozdne ceste. Stanje zadnjih je popravljeno glede na (velike) spremembe. Poti in kolovozi so sedaj vrisani s črno barvo in zato lahko razvidni. Nasplošje je značilna dobra ploskovna preglednost, toda za vtis reliefa določenega predela je potreben natančnejši pregled kot prej. Plastnice, vrtačast in skalnat svet so še vedno obarvani rdeče in zato bolj bijejo v oči kot rjavo ali sivo obarvanje na planinskih kartah. Sicer pa so novosti atlasa 12 načrtov slovenskih mest, dve strani praktičnih statističnih podatkov (površina, prebivalstvo, najvišje stene in gore, največja jezera ipd.) ter dopolnjeno in popravljeno imensko kazalo z 52000 imeni, kot tudi karta Slovenije in njena lega v Evropi. Tako kot v prvi izdaji je precejšen pomen v 18 ilustriranih poglavjih, ki predstavijo posamezne pokrajinske predele Slovenije.

Kot celota je atlas natančna predstavitev Slovenije, vendar ne sodi na vsako knjižno polico, kot se ponavadi za taka dela reče. Sodi v roke, na pot, v uporabo. To je »učbenik« o naši majhni deželi, ki pokaže, kako velika je, koliko je krajev, ki jih ne poznamo, in še več tistih, za katere ne vemo, da sploh obstajajo. Kljub vsemu: Atlas Slovenije je dobrodošel spremljevalec v avtu in na izletih v obljubene kraje. Širi obzorja, toda kadar se bomo odpravili v gore, grape in gozdove, bomo vseeno, če bo le možno, raje segli po planinskih kartah.